

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

מבחן לסיום אולפן ראשוני רמה ג'

חלק 1 - הבנת הנקרא

חלק 2 - לשון

חלק 3 - כתיבה

משך המבחן: שעתיים

אין להשתמש בחומרי עזר

פרטים אישיים:

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

מספר זהות: _____

שם האולפן: _____ שם המורה: _____

מקום האולפן: _____

כל הזכויות שמורות

ירושלים – תשע"ז

חלק 1: הבנת הנקרא (30 נקודות בסה"כ)

לפניכם קטע קריאה, קראו אותו וענו על השאלות שאחריו.

אלרגיה- המחלה של האביב ושל הסתיו

- 1 אלרגיה היא מחלה שיכולה להופיע בכל גיל, והיא פורצת בדרך כלל באביב ובסתיו. האלרגיה גורמת לסובלים ממנה לפגיעה רצינית באיכות החיים, משום שהיא גורמת לבעיות כמו: פריחה בעור, נזלת, דמעות, גירוד בעיניים ועוד. התופעות החמורות יותר של אלרגיה הן קוצר נשימה ותחושת מחנק. תופעות, שאם אינן מטופלות, עלולות להיות מסוכנות מאוד.
- 5 יש סוגים רבים של גורמים לאלרגיה. חלקם מוכרים וידועים כמו חלב, אבקות פרחים, תרופות שונות, מזונות שונים וחתולים. חלקם פחות ידועים כמו בגדים ובדים.
- מקור התופעה הוא בעיקר גנטי: אם שני בני הזוג אלרגיים, הסיכוי שילדם יסבול מאלרגיה מגיע לכ- 70%. אם רק אחד ההורים אלרגי, הסיכוי יורד ל-50%. אי אפשר לדעת אם הילד יהיה אלרגי וממה הוא יסבול.
- 10 רופאים רבים ממליצים למשפחות עם הורה אלרגי לא להכניס בעלי חיים הביתה, במיוחד כשיש תינוקות קטנים. על פי "האקדמיה האמריקאית לאלרגיה" אלרגיה לכלבים ולחתולים נפוצה ב-15% מהאוכלוסייה.
- לעומת הרופאים, 'תיאוריית ההיגינה' טוענת שאם הילד נחשף ליותר זיהומים, הסיכון שלו לפתח אלרגיה בבגרות נמוך יותר. זאת בזכות מערכת החיסון המתפתחת בגיל הילדות, הגיל שבו היא
- 15

מתגברת על הזיהומים. לפי תיאוריה זו, דווקא ילדים שחיו בסביבה נקייה וסטרילית יסבלו יותר מאלרגיות בהשוואה לילדים שגדלו באזורים מזוהמים יותר.

אי אפשר לרפא אלרגיה לגמרי, אך יש דרכים, שבאמצעותן האנשים האלרגיים יכולים להפחית את הסימפטומים ולהרגיש טוב יותר. התרופות נגד סימני האלרגיה דומות בפעולתן. כאשר משתמשים בתרופה זמן ארוך, היא כבר איננה משפיעה. משום כך כדאי להחליף את התרופה מידי פעם. קיים חיסון נגד אלרגיה, שאותו מקבל החולה בזריקה מידי שבוע או אחת לחודש. לאחרונה התפרסמו מחקרים המראים, כי אפשר לחסן בחיסון תת לשוני במקום בזריקות. חיסון זה מאושר באירופה, אך עדיין לא בארץ ובארצות-הברית.

ענו על השאלות לפי הקטע:

1. בשורה 1 כתוב: "אלרגיה היא מחלה שיכולה להופיע בכל גיל". (16 נק')

השלימו את הטבלה:

מקור המחלה	עונות שבהן פורצת המחלה	החולים סובלים מ:	הטיפול במחלה

2. מהם הגורמים לאלרגיה? סמנו 5 גורמים עפ"י הקטע (5 נק')

☐ חום גבוה ☐ חתולים ☐ מזונות ☐ יר ☐ רחים ☐ גדים ☐ יופות

3. סמנו בקו את המשפט הנכון לפי הקטע: (3 נק')

א. אסור לגדל בעלי חיים במשפחות שיש בהן תינוקות.

ב. רצוי מאוד לגדל בעלי חיים בכל בית.

ג. למומחים יש דעות שונות בקשר לגידול בעלי חיים בבית שיש בו תינוקות.

4. דני בן השלוש אוהב מאוד כלבים. לאימא של דני יש אלרגיה לחלב.

אבא של דני רוצה להביא כלב לבית והוא מתייעץ.

מה ימליצו לו הרופאים, ומה יאמרו אנשים שמאמינים ב'תאוריית ההיגינה'?

(6 נק')

המלצת הרופאים: _____

הסיבה: _____

המלצת האנשים: _____

הסיבה: _____

חלק 2: לשון (40 נקודות בסה"כ)

1. בחרו את הצורה המתאימה: (10 נק')

א. נמל התעופה באילת _____ בגלל הגשמים החזקים שירדו באזור. גם הכבישים לבתי השביתו, הושבת, שביתה

המלון _____ לתנועה.
חוסמים, נחסמו, חסום

ב. בני נוער _____ בחופשת הקיץ, אך לא תמיד _____ להם כל
מועסקים, עוסקים, עסקו שולמו, שילם, משולם
שכרם.

ג. בטיוול שיתקיים בשבוע הבא _____ המטיילים למקום המפגש. המדריך במקום
הסעה, נוסעים, יוסעו
_____ אותם לנקודת ההתחלה.
יפנה, מפנים, יופנה

ד. נהג האוטובוס _____ את הילדים שנסעו בו, כאשר חצה את הצומת ברמזור
סוכן, סיכן, סיכנו

אדום. רישיונו _____ על ידי השוטר שעצר אותו.
שולל, נשלל, שלילה

ה. בישיבת הממשלה _____ על העלאת מיסים. כך _____
החליטה, הוחלט, החלטה חושף, חשיפה, נחשף

הבוקר על ידי הכתב לענייני כלכלה.

2. הוסיפו ה' הידיעה רק במקום הנכון (10 נק')

צבעים אינם רק עניין של _____ יופי ושל _____ אהבה, בתרבויות רבות מאמינים שלצבעים יש גם _____ כוח מיוחד
שמשפיע על _____ חיים.

בשבטים _____ מסוימים באפריקה, כאשר בני _____ שבט הצעירים יוצאים למלחמה, הם צובעים את _____ גופם, מפני
שהם מאמינים שצבע נותן להם כוח. יש _____ שבטים המאמינים כי הצבע _____ אדום מרפא ומגן על _____ אדם, לכן
אימהות צובעות את עצמן ואת ילדיהן בצבע אדום.

3. כתבו ברבים:

א. הקנס המקסימלי לעבירת תנועה חמורה יועלה באופן משמעותי. (10 נק')

יועלו באופן משמעותי. _____

ב. תושב השכונה התלונן במשטרה על בית הקפה הרועש בשעות הלילה.

_____ התלוננו במשטרה על _____ בשעות הלילה.

4. בחרו את האפשרות הנכונה: סמנו בקו (10 נק')

עַט הפלסטיק הפשוט השפיע מאוד (את, על, ב) חיינו. הכול התחיל (לאחר מכן, אחרי כן, לאחר ש) פועל הונגרי בשם לאסלו בירו, המציא עט. (הוא, זה, כזה) היה פּטֶנְט פשוט וחכם, (משום ש, בזכות, כדי ש) היה אפשר לכתוב בעט בלי לגעת בְּדִיו ולהתלכלך. זאת (בניגוד ל, ואילו, הודות ל) שימוש בדיו מלכלך שהיה עד אז.

גם הטייסים אהבו להשתמש בעט, (אף על פי ש, מכיוון ש, עד ש) הם ראו, שאפשר להשתמש בעט גם כְּשֵׁטָסִים גבוה מאוד. (עד אז, עד ש, מאז) גדל מאוד מספר המשתמשים בעט הזה.

בשנת 1945 קנה מיליונר בשם מרסל ביק מפעל של עטים על-יד פאריז. הוא החליט לקנות את הפְּטֶנְט של 'בירו', להשקיע (לו, בו, ממנו) כסף, (כדי ש, כמו ש, לאחר ש) הוא יוכל לשפר את הטכנולוגיה של העט. וכך 'נולד' עט חדש - עט 'ביק'.

(הַיְּהוּדִים ל', בְּנִיגוּד ל', לַעֲזוּמַת ה') פִּטְנַט שֶׁל בִּירוֹ וְהַפִּיתוּחַ שֶׁל בִּיק אֲפֶשֶׁר לַקְנוֹת הַיּוֹם אֶת הָעֵט בְּכָל מְקוֹם בְּעוֹלָם.

חלק 3: כתיבה (30 נק' סה"כ)

א. כתבו על **אחד** מהנושאים הבאים:

1. פנייתם למזכירה בקופת חולים, ולא הייתם מרוצים מההתנהגות שלה ומהטיפול שלה בעניינכם.

כתבו מכתב למשרד המרכזי של קופת החולים והתלוננו על העובדת. ספרו מה היה המקרה,

ומדוע, לדעתכם, הטיפול צריך להיות יעיל יותר.

2. נשלח אליכם קנס על נהיגה במהירות מופרזת. כתבו מכתב לבית המשפט והסבירו שאין לכם

רכב ובקשו לבטל את הקנס.

ב. כתבו על **אחד** מהנושאים הבאים: (12 – 15 שורות) (20 נק')

1. התלמידים בישראל בהשוואה לתלמידים בארץ שממנה באת.

איפה התלמידים ממושמצים ומצליחים יותר? איפה הייתם מעדיפים ללמוד? מדוע?

2. יש הטוענים כי היום יש שוויון הזדמנויות לנשים ולגברים.

מה דעתכם על אמירה זו, האם אתם מסכימים לה? הסבירו את דעתכם, והביאו דוגמאות.

3. כתבו מהם היתרונות והחסרונות של השירות הצבאי בישראל, ומה דעתכם בנושא.
